

Model de contract pentru furnizare de energie solară

August 2010

Proiectul "Extinderea sistemului de termoficare pe baza energiei solare și din biomasă în clădiri publice și particulare via abordarea serviciilor energetice (Bio-Sol-ESCO)" este sprijinit de Comisia Europeană prin intermediul programului IEE (contractul nr. IEE/07/264).

Responsabilitatea exclusivă privind conținutul acestui expozeu este a autorilor. El nu reprezintă opinia Comunității Europene. Comisia Europeană nu poate fi trasă la răspundere pentru nicio întrebuințare ulterioară a informațiilor conținute în acest raport .

Tabla de materii

1.1	Exemplu de contract pentru furnizarea de energie termică obținută din încălzire solară	4
1.2	Contractul	4
1.3	Stipulații referitoare la energie.....	4
1.4	Durata contractului.....	7
1.5	Cantitatea	8
1.6	Prețul	8
1.7	Furnizarea de energie	8
1.8	Producerea căldurii	10
1.9	Condițiile de plată	11
1.10	Clauze suplimentare	11
1.11	În eventualitatea unei contestații.....	11
1.12	Forță Majoră	12
1.13	Drepturile părții terțe	13
1.14	Jurisdicția și legea guvernante	13

1.1 Exemplu de contract pentru furnizarea de energie termică obținută din încălzire solară

Contract încheiat între <FURNIZOR> și <BENEFICIAR FINAL> de furnizarea energiei termice obținute din energia solară către <LOCAȚIE>.

Preambul:

- a) <DENUMIREA COMPANIEI FURNIZOARE> este compania particulară/publică, al cărei sediu înregistrat este la <ADRESA>, Numărul companiei XXXX, denumită în continuare ca “furnizor”;
- b) <DENUMIREA BENEFICIARULUI FINAL> este compania particulară/publică, al cărei sediu înregistrat este la <ADRESA>, Numărul companiei XXXX, denumită în continuare ca “beneficiar final”;
- c) <<ADRESA> este locația (aflată în proprietate și) exploatată de către beneficiarul final, la care furnizorul trebuie să livreze energie termică obținută din energie solară, denumită în continuare “locația”.

1.2 Contractul

- 1.2.1 Furnizorul consimte să livreze beneficiarului final, iar beneficiarul consimte să achiziționeze de la furnizor energie termică provenită din energie solară conform prevederilor, pentru perioada, la preț, și în condițiile stabilite în prezentul contract.
- 1.2.2 Pentru a asigura controlarea calității adecvate necesităților, beneficiarul final consimte nici să nu achiziționeze, nici să nu folosească energie solară de la alt furnizor sau din altă sursă, cu excepția cazului în care furnizorul este în imposibilitate de a livra sau de a îndeplini cerințele prevederilor referitoare la energia solară.

1.3 Stipulații referitoare la energie

1.3.1 Energia solară

Condițiile în care ESCo va lua în considerație și va decide asupra instalării și exploatării unei uzine termice solare, sunt în mare măsură variabile. Elementele luate în considerație vor diferi pentru, să zicem, o uzină montată pe o suprafață mare de teren și care este conectată la sistemul de termoficare al districtului, decât pentru un sistem montat pe un bloc de locuințe. Cu toate acestea, ESCO are nevoie de un cadru procedural de control bine structurat și de încredere asupra energiei solare, ca bază tehnică pentru studiile de rentabilitate, pentru planificare și luarea deciziilor. Cadru procedural de revizie și control prezentat în acest capitol recomandă următoarele etape:

- a) În primul rând, inițiatorul unui proiect ESCo, care poate fi proprietarul obiectului sau chiar ESCo singur, trebuie să culegă informațiile de bază necesare pentru o apreciere de ansamblu a situației și a posibilităților de instalare ale unei uzine termice solare, și pentru angajarea într-un contract ca ESCo.
- b) Trebuie să se elaboreze un concept energetic pentru obiectul în cauză, care să prezinte posibilitățile de integrare ale uzinei termice solare în alte surse reconșionabile de energie, eficiența energetică și tehnologiile convenșionale.
- c) Trebuie să se organizeze vizitarea obiectului sau a terenului de construcție împreună cu toți partenerii interesați de realizarea proiectului.
- d) Dacă este necesar, trebuie să se aplice un program de testare pe termen scurt (6 - 8 săptămâni) pentru a verifica rata energetică.

1.3.1.1 Aspecte Cruciale ale Procedelor de Măsurare și de Verificare (M&V)

ESCO va trebui să examineze aspectele cruciale ale procedelor de măsurare și de verificare (M&V) Scopul măsurărilor și verificărilor (M&V) dacă ESCO exploatează și întreține uzine solare pe termen lung și facturează clientului energia termică solară produsă. Acest rol al companiei ESCo implică obiective și cerinșe speciale în ceea ce privește procedura de măsurare și verificare a sistemelor de încălzire solară.

Scopurile specifice ale M&V sunt:

- controlul eficienței costului uzinei
- monitorizarea funcționării optimale a uzinei
- măsurarea căldurii care se facturează clientului
- detectarea rapidă a defecșionilor

Cerinșele corespunzătoare sunt:

- disponibilitatea de la distanță a informațiilor privitoare la starea sistemului și accesul de la distanță la parametrii de control
- calorimetre atestate și cu precizie multumitoare
- proceduri de rutină pentru analiza erorilor incorporate în software-ul de control
- tehnici simple de monitorizare și control de la distanță ale uzinei
- mecanisme de control folosite în marile uzine termice solare

Controlul uzinelor termice solare, în general, nu este complicat, dar trebuie luate în considerație câteva particularități privitoare la strategiile lor de control, care trebuie respectate, pentru a asigura exploatarea lor optimă.

În principiu, trebuie să se utilizeze unul sau două mecanisme de control pentru uzinele termice solare:

- mecanisme de control ale cadrului principal programabile gratuit
- mecanisme de control solar programabile gratuit

Mecanismele de control ale cadrului principal oferă libertate maximă în ceea ce privește configurația și extinderea lor în funcție de cantitatea de informații dobândite și procesate, precum și controlul de la distanță.

Mecanismele de control solar programabile gratuit, fabricate de producători specializați, oferă proceduri de rutină configurate anterior special pentru aceste operații, și, în acest fel, asigură o funcționare mai solidă. Există pe piață câteva produse, care se pot procura și extinde în vederea achiziționării și procesării datelor, precum și al controlului de la distanță.

Razele solare reprezintă sursa de alimentare de bază (input) a sistemului termic solar și necesită a fi măsurate spre a putea face o evaluare a capacității de producere a căldurii (output)

) a sistemului . Datele privitoare la radiație vor fi folosite, în principal, pentru verificările zilnice, lunare, sau anuale ale productivității sistemului, prin urmare nu este nevoie de măsurători la nivel înalt.

În majoritatea cazurilor, se măsoară numai radiația totală (nu se separă radiația razelor de radiația difuză).

Trebuie să se utilizeze unul dintre cele două tipuri de senzori de pe piață:

Senzorii PV, care au o precizie relativ limitată din cauză că sensibilitatea lor depinde de lungimea de undă, și Pyranometrii care sunt mai preciși deoarece funcționează pe baza efectului termic. Gradele de acuratețe sunt precizate în ISO 9060 după precizia în măsurarea radiației zilnice de aproximativ $\pm 3\%$ pentru standard secundar, $\pm 5\%$ pentru instrumente de clasa întâi și $\pm 10\%$ pentru instrumente de clasa a doua. Pyranometrii sunt sensibili la poluare și trebuie să fie curățați la intervale regulate, în funcție de factorii poluanți de pe teren.

Alternativa măsurărilor radiației o reprezintă datele obținute din fotografiile de pe satelit.

Aceste date pot prezenta deviații mari vis-a-vis de măsurătorile instantanee, dar sunt în mare măsură veridice pe termen de o lună. S-a înregistrat o precizie în comparație cu măsurătorile făcute la sol de $< 5\%$. În cadrul proiectului Satel-Light, s-a format o bază de date a radiației măsurate de satelit (www.satel-light.com).

1.3.1.2 Măsurarea temperaturii

Trebuie să se măsoare temperatura la câteva locații din interiorul sistemului, pentru a se detecta defecțiunile posibile și sursele de erori (de ex. temperaturile prea mari de înapoiere în circuitul colectorului de câmp).

Cel mai des utilizați senzori de temperatură sunt termometrele rezistente cu platină de tipul PT 100, PT 500 sau PT 1000. Recomandările de bază pentru instalarea senzorilor de temperatură sunt :

- Senzorii trebuie să aibă un contact termic bun cu mediul pe care îl măsoară (mai curând senzori de imersie bine izolați, decât cei agățați)
- Senzorii și cablurile instalate în circuitul colector trebuie să reziste la temperaturi de până la $200\text{ }^{\circ}\text{C}$
- Pentru control sunt suficiente cabluri cu 2 fire. Pentru măsurare, se recomandă cabluri cu 4 fire, pentru a elimina influența pe care o poate avea lungimea cablului .

1.3.1.3 Măsurarea căldurii

Se recomandă utilizarea calorimetrelor ultrasonice, care sunt ultimul răcnet al tehnicii în ziua de azi. Ele sunt compacte, au o mare durabilitate, ceea ce înseamnă costuri mici de întreținere pentru ESCo.

Energia termică transportată într-o conductă se măsoară după următoarea formulă: $Q_p = V_p \times \rho \times c_p \times \Delta T$. Prin urmare, au valori fixe pentru ρ și c_p (este esențial să introducem fracția de volum corectă a antifreezului!), și măsoară V_p și ΔT via temperaturile de livrare și de înapoiere. V_p se măsoară prin puls ultrasonic (măsurarea timpului de trecere a semnalului), temperaturile se măsoară de obicei cu senzori de tipul PT100 sau PT500 în funcție de modelul respectiv.

1.3.1.4 Monitorizarea stării pompei și a valvelor

În cazul când se măsoară periodic radiația și temperatura, se recomandă, de asemenea să se supravegheze și starea pompelor și a valvelor pentru a identifica orice dereglare.

1.3.1.5 Verificarea funcționării online

Majoritatea mecanismelor de control sunt prevăzute cu funcția de verificare electronică (online), adică stările și temperaturile relevante sunt permanent verificate prin intermediul software-ului de control. În cazul că unul din parametri nu corespunde, se trimite o atenționare operatorului uzinei ca să identifice imediat orice problemă de funcționare.

Situațiile de intervenție sunt:

- Radiație puternică, dar pompa este deactivată
- Este noapte, dar pompa lucrează sau colectorul este cald
- Pompa lucrează iar diferența dintre temperaturile din conducta de livrare și cea de înapoiere a circuitului colector este excesivă
- Pompa lucrează, iar diferența de temperatură între colector și conducta de aprovizionare a circuitului colector este extremă
- Presiunea în sistem este scăzută (la măsurare)

1.3.1.6 Verificarea zilnică a productivității uzinei

O schemă de calculare a productivității zilnice a uzinei vis-a-vis radiația zilnică permite verificarea simplă a eficienței uzinei și trebuie făcută neapărat. La intervale de exploatare regulate, valorile măsurate vor trebui să se înșire într-un rând care prezintă dependența lineară a acestor doi parametri.

Programe cum ar fi TSOL sau TRNSYS permit efectuarea unor corelații și mai precise între productivitatea așteptată a sistemului, radiație, sarcină și alte elemente relevante. O asemenea corelație ne permite să evaluăm mai bine eficiența reală a sistemelor de încălzire solară. Un astfel de model de verificare trebuie realizat și inclus în software-ul de control.

1.4 Durata contractului

1.4.1 Prezentul contract se încheie pentru perioada de <XX>și intră în vigoare la <DATE>și se termină la <DATE>, (cu o revizie formală după primele șase luni ale contractului, și după aceea anual, pentru a se evalua necesitatea oricărei eventuale modificări a contractului). Beneficiarul final și furnizorul trebuie să cadă de comun acord asupra oricărei modificări. Dacă furnizorul sau beneficiarul final nu consimte sau nu poate să răspundă cerințelor modificărilor, atunci fiecare parte ar trebui să aibă posibilitatea terminării contractului după 3 luni, dacă dorește să o facă.

1.4.2 Prezentul contract poate fi prelungit prin consimțământul ambelor părți, dar nu mai puțin de trei luni înainte de expirarea termenului contractului original.

1.4.3 În eventualitatea că oricare din părți nu-și îndeplinește obligațiile contractuale stipulate în prezentul contract, cealaltă parte are dreptul să rezilieze contractul cu o perioadă de preaviz de trei luni, dacă încălcarea respectivă a contractului nu se

remediază de către partea vinovată la un mod satisfăcător pentru partea păgubită. Dacă se produce orice fel de pagubă materială de către oricare parte, iar paguba nu poate fi remediată, după părerea rezonabilă a părții păgubite, într-o perioadă de 10 zile lucrătoare, partea păgubită poate rezilia prezentul contract instantaneu, printr-o notificare scrisă.

1.5 Cantitatea

Minimumul de căldură livrată în timpul perioadei definite de contract va fi de de XX megawați pe oră (MWh), echivalentul prognozei cerințelor anuale ale localității conform normativului regional la data respectivă. Beneficiarul final va trebui să cumpere energia calorică pe baza prognozei cerinței anuale și la tariful specificat în clauza 1.6.1, numai dacă furnizorul nu este în posibilitatea de a livra cantitatea de energie necesară satisfacerii cerinței de energie menționate, din alte motive decât neglijența beneficiarului final de a întreține și a menține boilerul în stare de funcționare, sau dacă acesta este în imposibilitate de a accepta livrările. Furnizorul nu va fi obligat să livreze mai multă energie decât minimumul prevăzut.

1.6 Prețul

- 1.6.1 Prețul pentru căldura livrată beneficiarului final va fi calculat pe baza următorului/oarelor tarif/e până la <DATA REVIZIEI ANUALE (Vezi Clauza 1.6.2)>:
- €X/MWh pe unitate calorică folosită la livrarea minimă totală;
 - €X/MWh taxa permanentă / dare administrativă lunară;
 - €X/MWh taxa de exploatare, pentru compensarea variațiilor de eficiență în exploatare.
- 1.6.2 Clauză facultativă [vezi ghidul] (a se șterge dacă nu este necesară): Un supliment anual la salariul directorului pentru întreținerea și exploatarea boilerului și a echipamentului auxiliar (cum ar fi reglorii de căldură, pompe de distribuție, mecanisme de înmagazinare) la nivelul de €XX/MWh capacitate maximă a boilerului.
- 1.6.3 Prețul căldurii va fi mărit anual [vezi ghidul] și va crește în <LUNA> afiecărui an cu o sumă de bani suplimentară asupra căreia se va cădea de acord cu beneficiarul final și conform cu Clauza 1.4.

1.7 Furnizarea de energie

- 1.7.1 Energia solară va fi furnizată de sisteme de colectoare ale energiei solare și înmagazinată într-un bazin cu apă.
- 1.7.2 Se vor evalua riscurile și se va pregăti metodologia de lucru nu mai târziu de 5 zile lucrătoare înainte de prima dată a livrării conform prezentului contract, urmate de o vizită inițială a locației și de discuție cu beneficiarul final, pentru a lua în considerație factorii de risc la locație și pericolele la care sunt expuși pietonii, vehiculele și

proprietățile din zonă în timpul descărcării și livrării de energie. Acest lucru va fi făcut anual, sau ori de câte ori se ivește vreun factor de risc sau pericol la locație. Furnizorul nu va fi tras la răspundere pentru nicio întârziere sau pierdere cauzată de beneficiarul final prin nerespectarea recomandărilor referitoare la factorii de risc și metodologia de lucru.

- 1.7.3 La livrarea oricărei cantități consemnate de energie din biomasă/solară furnizorul va trimite o Notă de Livrare și o Declarație de Calitate beneficiarului final prin poștă electronică sau în facsimil. O copie pe hârtie a Notei de Livrare va fi predată beneficiarului final la sediu/i cu ocazia fiecărei livrări.
- 1.7.4 Perioada de notificare a cererii de energie din partea beneficiarului final va fi de minimum XX zile.
- 1.7.5 În eventualitatea că cererea de livrare este făcută în mai puțin timp decât prevede perioada de notificare în clauza 1.7.4 se va administra o taxă suplimentară de €XX care va acoperi cheltuielile livrării de urgență. Pentru evitarea dubiilor, furnizorul nu va fi obligat să răspundă la nicio cerere de livrare dacă perioada de notificare este mai scurtă decât în clauza 1.7.4.
- 1.7.6 Răspunderea pentru controlarea nivelului sursei de energie înmagazinat și pentru informarea furnizorului asupra cerințelor de livrare a energie solare va cădea în sarcina furnizorului/ beneficiarului final (a se șterge dacă se consideră oportun).
- 1.7.7 Dacă nu se cade de acord altfel cu cumpărătorul înainte, livrările se vor efectua între orele XX.00 și YY.00, sau la orice alte ore convenite anterior cu beneficiarul final între ziua de luni și ziua de XXX.
- 1.7.8 Dacă o livrare nu se poate efectua între orele menționate în ordinul de livrare, și întreaga livrare sau o parte din ea nu pot fi realizate, din cauza unor obstrucții apărute în localitatea beneficiarului final și pe care furnizorul nu le poate rezolva, furnizorul are dreptul să ceară o compensație pentru acoperirea cheltuielilor de transport și plata unei taxe suplimentare de XX% din consumul prognozat din energia comandată, în cazul că beneficiarul nu l-a informat pe furnizor despre numitele obstrucții în termenul de notificare prevăzut în clauza 1.7.4 de mai sus.
- 1.7.9 Beneficiarul final trebuie să controleze personal livrarea de energie la momentul livrării, conform specificațiilor consimțite (vezi clauza 1.8, Model).
- 1.7.10 Dacă la controlul vizual se descoperă că energia din biomasă/ solară nu corespunde specificației consimțite, beneficiarul final își rezervă dreptul de a respinge livrarea în totalitate. În eventualitatea că încărcătura de energie nu se poate controla vizual până ce nu se află în magazia de energie, atunci beneficiarul final își rezervă dreptul de a refuza energia din biomasă/solară în următoarele 24 de ore de la livrare. Dacă apare un asemenea refuz, furnizorul este obligat să înlocuiască livrarea pe cont propriu cât mai curând posibil, pentru a se asigura funcționarea continuă a boilerului.
- 1.7.11 Furnizorul are obligația de a curăța imediat tot gunoiul rezultat la descărcarea materialului, pentru care trebuie să-și procure și uneltele necesare.

- 1.7.12 Conținutul transportului va trebui să rămână în responsabilitatea furnizorului până când nu se descarcă complet livrarea la locația prevăzută pentru înmagazinare.
- 1.7.13 În momentul transferului proprietății asupra energiei solare către beneficiarul final, acesta devine responsabil pentru asigurarea întreținerii energiei din biomasă/ solară în conformitate cu parametrii mediului înconjurător, în așa fel încât să nu-i compromită valoarea calorică netă, și prin urmare nici puterea energetică (input). Furnizorul nu poate fi tras la răspundere pentru nicio pierdere sau distrugere a materialului dacă beneficiarul final nu a respectat clauza 1.7.13.
- 1.7.14 Furnizorul garantează că întreaga energie solară pusă la dispoziție în condițiile prevăzute de prezentul contract va proveni din [detalii despre sursa de energie].

1.8 Producerea căldurii

- 1.8.1 Instalarea și funcționarea efectivă a unui calorimetru adecvat care să măsoare căldura pe care o produce boilerul reprezintă obligația beneficiarului final (dacă în contract nu a fost inclusă clauza 1.6.2, în care caz va fi obligația furnizorului).
- 1.8.2 Beneficiarul final trebuie să țină o evidență scrisă, zilnic, a căldurii obținute, iar aceste date vor fi transmise furnizorului într-o formă convenită (copie scrisă și/sau electronic) la data de XX a fiecărei luni pentru facturare, în cazul când datele nu pot fi citite la distanță prin telemetrie, în care caz înregistrările telemetrice vor fi transmise beneficiarului de către furnizor.
- 1.8.3 În eventualitatea unui contestații referitoare la producerea căldurii înregistrate la beneficiarul final, furnizorul are libertatea să solicite o validare independentă a datelor legate de output-ul de căldură (inclusiv dreptul de a controla calorimetrul), și orice constatare trebuie tratată în conformitate cu clauza 1.12.
- 1.8.4 Îndepărtarea și curățirea regulată a cenușii în conformitate cu instrucțiunile de exploatare și întreținere ale producătorului de boilere sunt obligația beneficiarului final ca să asigure curățenia suprafețelor de transfer a căldurii, și, prin urmare, funcționarea optimă a boilerului, și dacă furnizorul nu a fost de asemenea consemnat prin contract ca responsabil pentru întreținerea boilerului și a echipamentului auxiliar, furnizorul nu va avea răspunderea pentru nicio pierdere, stricăciune sau reducere a capacității calorice care rezultă din nerespectarea acestei clauze de către beneficiar.
- 1.8.5 Întreținerea boilerului și a echipamentului auxiliar în conformitate cu planul de întreținere recomandat de producător este în totalitate obligația beneficiarului final (dacă în contract nu a fost inclusă clauza 1.6.2, caz în care această obligație îi revine furnizorului).
- 1.8.6 Întreruperea funcționării boilerului sau alte probleme de funcționare care sunt rezultatul unei întrețineri necorespunzătoare, neglijarea/ abuzul boilerului sau alte defecte nu sunt responsabilitatea furnizorului. În acest caz, orice pagubă pe care o suferă furnizorul din cauză că nu a putut să livreze căldura, o va acoperi beneficiarul final, după structura tarifului înscrisă în clauza 1.6.

- 1.8.7 Dacă, din cauza imposibilității furnizorului de a livra energie solară, beneficiarul final este obligat să folosească un sistem de încălzire de rezervă cu combustibili clasici, furnizorul va suporta cheltuielile combustibilului sistemului de rezervă, până când va putea alimenta boilerul cu apă încălzită cu ajutorul energiei solare. Dacă beneficiarul nu posedă un sistem de încălzire de rezervă, atunci distribuitorul va închiria pentru beneficiar un echipament de încălzire pe perioada de timp în chestiune și va suporta cheltuielile.

1.9 Condițiile de plată

- 1.9.1 Furnizorul va factura consumul beneficiarului final la data de XX a fiecărei luni pe baza structurii de tarif din clauza 1.6.
- 1.9.2 Condițiile sunt plata lunară la XX zile de la data facturii.
- 1.9.3 În eventualitatea că plățile se fac cu întârziere, furnizorul are dreptul să întreprună livrările până când toate facturile scadente nu sunt achitate.
- 1.9.4 Se vor plăti dobânzi la datoriile scadente pe baza ratei publicate de Banca XXX la ziua plății, plus X%.

1.10 Clauze suplimentare

- 1.10.1 Furnizorul îl va despăgubi pe beneficiar pentru orice avarie a echipamentului de combustie și distrugere a combustibilului dacă acestea au fost cauzate de furnizor, sau dacă livrarea nu a fost în conformitate cu specificațiile menționate în clauzele 1.3.1, 1.3.2 și 1.3.3.
- 1.10.2 Furnizorul va avea poliță de asigurare obligatorie în valoare de €XXX
- 1.10.3 Îndatoririle furnizorului în cadrul prezentului contract (inclusiv orice altă compensație) trebuie să fie limitate la [vezi ghidul].

1.11 În eventualitatea unei contestații

- 1.11.1 În eventualitatea unei contestații asupra livrării, asupra calității energiei sau a altor probleme, ambele părți vor căuta o soluție prin consultații și discuții. La început, partea care are ceva de contestat va trimite notificare scrisă celeilalte părți. Cealaltă parte va răspunde în scris la notificarea despre o posibilă contestație în decurs de 5 zile lucrătoare de la primirea notificării. Cum problema apare de obicei la una dintre locații, fie a furnizorului, fie a beneficiarului, este normal ca cei doi să facă o vizită împreună la locul respectiv, în următoarele 8 zile lucrătoare din momentul când contestația a fost adusă la cunoștința celeilalte părți.

- 1.11.2 Dacă se ajunge la o înțelegere după una sau mai multe întâlniri, inclusiv vizita pe teren (dacă este oportună), aceasta va fi comunicată în scris și notificată de ambele părți.
- 1.11.3 Dacă nu se poate ajunge la o înțelegere după câteva încercări, părțile vor încerca să rezolve problema prin mediere în colaborare cu instituția XXX. Dacă părțile nu hotărăsc altfel, mediatorul va fi desemnat de XXX.

1.12 Forță Majoră

- 1.12.1 Una din părți, cu condiția că a respectat prevederile clauzei 1.12.3, nu va încălca prevederile prezentului contract, nici nu va fi trasă la răspundere pentru orice eșec sau întârziere în realizarea oricărei obligații din prezentul contract (și, conform clauzei 1.12.4, timpul de îndeplinire a obligațiilor se va prelungi corespunzător) care rezultă din sau sunt datorate unor acțiuni, evenimente, omisiuni sau accidente care sunt necontrolabile (Evenimente de Forță Majoră), care sunt incluse dar nu limitate la următoarele:
- Catastrofe, incluzând dar nelimitându-se la incendii, inundații, cutremure, furtuni și alte dezastre naturale;
 - Războiul, amenințarea sau pregătirile de război, conflict armat, impunerea de sancții, embargo, întreruperea relațiilor diplomatice sau acțiuni similare;
 - Respectarea oricărei legi;
 - Incendiu, explozie sau avarie datorată unui accident;
 - Condiții meteorologice extrem de vitrege;
 - Prăbușirea clădirii, defectarea utilajelor uzinei, a mașinilor a calculatoarelor sau a vehiculelor ;
 - Orice litigiu de muncă inclusiv dar nelimitat la grevă sau blocade;
 - Neîndeplinirea obligațiilor din partea contractorilor și furnizorilor subsidiari (alții decât companiile din aceeași grupă cu partea care se bazează pe această clauză); și (l) întreruperea sau defectarea serviciului utilitar, inclusiv dar nelimitat la curentul electric, gaze sau apă.
- 1.12.2 Obligațiile corespunzătoare ale celeilalte părți vor fi suspendate în măsură egală cu cele ale primei părți care a fost afectată de evenimentul de forță majoră.
- 1.12.3 Oricare dintre părți care a suferit un eveniment de forță majoră nu va încălca prezentul contract, cu condiția că :
- Trimite o notificare promptă în scris celeilalte părți despre natura și proporțiile evenimentului de forță majoră care a provocat eșecul sau întârzierea îndeplinirii obligațiilor; și
 - Nu a putut să evite consecințele evenimentului de forță majoră luând măsuri de prevedere, pe care, ar fi fost rezonabil să le fi luat, dar nu le-a luat deși avusese informații referitoare la astfel de situații înainte ca evenimentul de forță majoră să se fi întâmplat ; și
 - A depus tot efortul posibil ca să atenueze efectul evenimentului de forță majoră și ca să-și îndeplinească obligațiile ce-i revin din prezentul contract, pe orice cale rezonabilă, și își va continua îndeplinirea obligațiilor imediat ce va fi posibil.

1.12.4 Dacă evenimentul de forță majoră durează întrerupt mai mult de șase luni, oricare dintre părți poate termina prezentul contract dând un preaviz de 14 zile notificat în scris tutuor celorlalte părți. Când expiră perioada de notificare, prezentul contract se va considera terminat. O asemenea modalitate de terminare nu va aduce niciun prejudiciu drepturilor părților în ceea ce privește orice încălcare a contractului care s-a întâmplat înainte de terminarea lui.

1.13 Drepturile părții terțe

1.13.1 O persoană care nu reprezintă o parte a prezentului contract nu va avea nici un drept sub sau în legătură cu el.

1.14 Jurisdicția și legea guvernante

1.14.1 Prezentul contract precum și orice contestație sau litigiu care reiese din sau este în legătură cu el sau cu tema lui, vor fi guvernate de și interpretate în conformitate cu legea din XXX..

1.14.2 Părțile consimt irevocabil ca tribunalele din XXX să aibă jurisdicție exclusivă în rezolvarea oricărei contestații sau litigiu care reiese din sau este în legătură cu prezentul contract sau cu conținutul lui.

Încheiat la <DATA>

Numele..... Funcția
(În numele lui <BENEFICIAR FINAL>)

Numele..... Funcția.....(
În numele lui <FURNIZOR>)